

Predlog

Na osnovu čl. 7 stav 1 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, br. 8/09), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2018. godine, donijelj je

**PLAN
DAVANJA KONCESIJA U OBLASTI VODA ZA 2018. GODINU**

Planom davanja koncesija omogućava se uvođenje procedure davanja koncesija u oblasti voda, kao oblika podsticanja privatnih investicija u obavljanju privrednih djelatnosti od javnog interesa radi postizanja optimalne valorizacije prirodnih resursa.

Takođe, jedan od ciljeva je i uspostavljanje transparentnih uslova za davanje koncesija u cilju ravnopravnosti svih zainteresovanih subjekata, odnosno učesnika u postupku davanja koncesija u oblasti voda, kao i stvaranje uslova za rješavanje otvorenih pitanja od značaja za ostvarivanje prava na koncesiju.

Dosadašnja iskorišćenost vodnih resursa i realna mogućnost njihovog daljeg i optimalnijeg korišćenja nameću potrebu za, njihovim daljim istraživanjima, izgradnjom, eksploatacijom i korišćenjem u skladu sa savremenim dostignućima nauke, tehnike i tehnologije i racionalnim upravljanjem prema međunarodnim standardima.

U tom cilju je neophodno, da se primjenom zakonskih i drugih propisa pristupi sproveđenju procedure za dodjelu koncesija pod jednakim, transparentnim i nediskriminatorskim uslovima, uz nadoknadu koja mora biti adekvatna valorizaciji prirodnog bogatstva, kako bi se na optimalan način koristili vodni resursi. Međutim, mora se voditi računa da se korišćenje prirodnih resursa odvija na održiv način.

Sa ekonomskog aspekta, voda kao jedan od specifičnih nezamjenjivih resursa, kao prirodno javno dobro, može se koristiti na način kojim se ne ugrožava njena supstanca i ne isključuje njena prirodna uloga, te se dodjelom koncesija u oblasti voda očekuje da će se osigurati interesi ekonomskog razvoja zemlje, i to kroz:

- povećanje nivoa zaposlenosti, što se ostvaruje novim investicijama, a čija realizacija podrazumijeva zapošljavanje nove radne snage;
- racionalnije korišćenje obnovljivih, a posebno neobnovljivih prirodnih resursa;
- plasman domaćeg ili inostranog kapitala u investicione projekte;
- transfer savremenih tehnologija i znanja (koncesiona ulaganja realizuju se, u principu uz primjenu najmodernijih tehničko-tehnoloških dostignuća, čime se ostvaruje uspješan transfer tehnologije i znanja);
- povećanje izvoza i pristup novim tržištima;
- supstituciju ili smanjenje uvoza;
- uvođenje i jačanje konkurenčije;
- povećanje kvaliteta i asortimana proizvoda i usluga;
- povećanje prihoda;
- povećanje operativne efikasnosti;
- uvođenje međunarodnih standarda u poslovanju po modelima razvijenih zemalja.

Činjenica, da je davanje koncesija u pojedinim oblastima i javnim djelatnostima različita zbog niza specifičnosti koje su vezane za oblast voda, nametnula je potrebu izrade ovog godišnjeg plana koji je

vođen vizijom budućeg stanja u prostoru koji uvažava principe održivog razvoja i obezbjeđuje racionalnu organizaciju i uređenje vodotoka.

I. KONCESIJE U OBLASTI VODA ZA 2018. GODINU

Koncesije na javnom vodnom dobru definisane su Zakonom o vodama, a što je u skladu sa čl. 6 stav 1 i 2 Zakona o koncesijama, kojim je uređen način i postupak dobijanja koncesije za korišćenje prirodnih bogatstava.

Predmeti koncesija u oblasti voda za 2018. godinu čine vode koje predstavljaju posebnu upotrebu voda, potencijale i ograničenja i definisani su odredbama čl. 134 Zakona o vodama, i to:

- ❖ **Korišćenje dijela voda za potrebe flaširanja, odnosno pakovanja ili dopremanja vode u komercijalne svrhe:**
  - Izvorište »Zmajevac«- Opština Šavnik,
  - Izvorište »Šanik«- Opština Nikšić,
  - Izvorište »Bukovik«-Morakovo, Opština Nikšić,
  - Izvorište »Ravnjak«-Opština Mojkovac,
  - Izvorište »Zaslapnica«-Zaslap, Opšina Nikšić,
  - Izvorišta-3 bušena bunara, Dobrska Župa, Opština Cetinje,
  - Izvorište »Lučičko Vrelo« Opština Rožaje,
  - Izvorište na lokaciji Sirovac, Boan, Opština Šavnik.
- ❖ **Korišćenje vode za tehnološke i slične potrebe pravnih lica u količini većoj od $86m^3/dan$:**
  - Crpljenje podzemnih voda u količini većoj od $86 m^3/dan$ na lokaciji Atlas Capital Centra u Podgorici.
  - Korišćenje vode za tehnološke potrebe „Rudnika uglja“ A.D. Pljevlja, za sistem odprašivanja sa rijeke Čehotine u skladu sa projektom izmještanja DTO sistema.

Postupak za davanje koncesija pokreće se u skladu sa godišnjim planom iz čl. 7 Zakona o koncesijama. Međutim, zainteresovano lice može Upravi za vode podnijeti inicijativu za pokretanje postupka davanja koncesije, nakon čega će ovaj organ ocijeniti opravdanost zahtjeva za sprovodenje postupka davanja koncesije.

Shodno odredbama čl. 41 stav 1 Zakona o koncesijama, inicijativu postupka davanja koncesije, koja nije sadržana u Planu iz čl. 7 stav 1 ovog zakona, može pokrenuti zainteresovano lice. Uprava za vode može obrazovati komisiju za ocjenu inicijative za pokretanje postupka davanja predmetne koncesije. Ukoliko inicijativa bude prihvatljiva od strane komisije, podnositelj zahtjeva je u obavezi uraditi Studiju ekonomske opravdanosti investicije, koja treba da sadrži i analizu opravdanosti ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije, sa pokazateljima da koncesija obezbjeđuje javni interes i analizu alternativnih mogućnosti pružanja usluga. Navedena Studija predstavlja ključni dokument za utvrđivanje javnog interesa i pokretanja procedure dodjele koncesije. Ukoliko Studija pokaže opravdanost investicije, Uprava za vode može ocijeniti inicijativu prihvatljivom i otpočeti sa izradom Koncesionog akta, u skladu sa Zakonom.

1. KORIŠĆENJE DIJELA VODA ZA POTREBE FLAŠIRANJA, ODNOSNO PAKOVANJA ILI DOPREMANJA VODE U KOMERCIJALNE SVRHE

Na značaj davanja koncesija u oblasti flaširanja vode, ukazuju činjenice da se radi o izgradnji objekata čiste tehnologije, što je izuzetno značajno sa ekološkog aspekta, zatim, o korišćenju voda kao obnovljivog

prirodnog resursa, izvozno orijentisanim programima, u smislu smanjenja spoljno-trgovinskog deficit-a, zapošljavanju i ubrzanom razvoju, najčešće manje razvijenih područja Crne Gore, kao i plaćanju koncesionih naknada za korišćenje voda, čime se na najbolji mogući način valorizuje ovaj prirodni resurs.

Veoma bitan činilac koji utiče na realizaciju flaširane, odnosno pakovane vode je tržište voda za piće koje obuhvata ponudu i tražnju tih voda. Tražnja za pakovanom vodom za piće uslovljena je brojnim činiocima: brojem stanovnika, starosnom strukturom, školskom spremom, stepenom urbanizacije, kupovnom moći potrošača, kvalitetom vode za piće iz vodovoda, kvalitetom života potrošača, brige o zdravlju i dr.

U ovom planu sadržana su i izvorišta, gdje je koncedent raskinuo ugovore o koncesijama, i pokrenut je postupak izbora novih koncesionara za izvorišta: Zmajevac, Šanik, Bukovik, Ravnjak i Lučićko Vrelo. Za ostala izvorišta u predmetnom planu pokrenute su inicijative zainteresovanih lica.

Potencijalna izvorišta za 2018. godinu na kojima se može pokrenuti postupak dodjele koncesije za korišćenje dijela voda za potrebe flaširanja, odnosno pakovanja ili dopremanja vode u komercijalne svrhe, su:

1.1. Izvorište „Zmajevac“, Opština Šavnik

Iзвориšte „Zmajevac“, Opština Šavnik, nalazi se na prostoru sela Donja Bukovica-Opština Šavnik, oko 50 metara zapadno od puta Šavnik-Žabljak preko Slatine. Kota terena na mjestu isticanja vode je 1307,90 mn.m. Koordinate izvorišta „Zmajevac“ X= 4 762 675 Y= 6 595 500 Z=1307,90 mn.m.

Sliv izvorišta „Zmajevac“ nalazi se na krajnjem jugoistočnom dijelu Bukovičke gore, na dijelu terena koji bi po topografskim osnovama 1:25 000 mogli nazvati prelazom od Bukovičke gore ka Ivici. Sliv je okonturen prema sjeveru vrhom Strmac (k.1579mn.m), prema zapadu kotom 1673, dalje ka jugu Velikim modrim rtom (k. 1758mn.m) i prema istoku se zatvara sjeverno od V. Barne i Božanića brda. Površina topografskog sliva izvorišta Zmajevac iznosi oko 1,5km². Izvorište Zmajevac predstavljaju dva izvora na međusobnoj udaljenosti od oko 4-5 metara. Ovi izvori ističu iznad puta Šavnik-Žabljak preko Slatine, oko 2,5km² južno od raskršća za Tušinu u Donjoj Bukovici.

U slivnom području izvorišta Zmajevac osim par napuštenih katunskih koliba, zapadno od izvorišta, nema drugih objekata. Dakle radi se o nenaseljenim prostorima, što je povoljno sa aspekta trajnog očuvanja kvaliteta voda.

1.2. Izvorište „Šanik“, Opština Nikšić

Karstno izvorište „Šanik“, Opština Šavnik, nalazi se u selu Nudo 500 m jugozapadno od osnovne škole. Kota terena u izvorišnoj zoni je 380 metara nad morem. Površina sliva izvorišta „Šanik“ iznosi oko 1,2km². Izvorište „Šanik“ je razbijeno izvorište. Izvor „Šanik“ odnosno projektovani vodozahvat nalazi se na rječnoj terasi rijeke Zaslavnice, nizvodno 500m od osnovne škole u selu Nudo, Opština Nikšić, sa koordinatama: X= 6 546 425 Y= 4 725 775 Z=380 mn.m.

Sliv izvorišta „Šanik“ nalazi se na prostoru brda Pobilj. Sliv je okonturen prema sjeveroistoku koritom rijeke Zaslavnice, jugozapadno vrhovima brda Pobilj. Prirodne okolnosti i lokacija ovog izvorišta čini ovu lokaciju izuzetno atraktivnom za razvoj čitavog kraja, kako sa ekonomskog efekta tako i sa aspekta privrednog razvoja.

Nakon dobijene predmetne koncesije, koncesionar je u obavezi da sprovede istražne radove za Glavni projekat fabrike u skladu sa vodnim uslovima, a posebno: detaljna geodetska snimanja, dodatna mjerena izdašnosti izvora, praćenje kvaliteta vode i njene stabilnosti i druge radove u skladu sa Zakonom.

Minimalna izdašnost izvorišta je cca 15 l/s, a dio izvorskih voda koji se može koristi za potrebe flaširanja vode u komercijalne svrhe ne može biti veći od količine $Q = 5$ l/s. Kvalitetne izvorske vode zahvatale bi se na samom izvorištu odgovarajućim tipom kaptaže.

1.3. Izvorište „Bukovik“-Morakovo, Opština Nikšić

Izvorište „Bukovik“ nalazi se u Gornjem Morakovu, selu koje pripada Nikšičkoj Župi. Zona isticanja samog izvorišta smještena je na sjeverozapadnoj padini planine Miljevac (1803 mm), na nadmorskoj visini od 994 mm, sa koordinatama X= 6 598 469 Y= 4 728 786

Naime, radi se o planinskom, nenaseljenom i gotovo pustom području bez postojanja saobraćajne infrastrukture, sa potpunim odsustvom kako stalnih tako i privremenih naselja, sa nedirnutom prirodnom oslobođenom čak i uticaja poljoprivrede i stočarstva, koji bi mogli negativno uticati na kvalitet podzemnih voda izvorišta Bukovik. Samim tim izvorište „Bukovik“ predstavlja danas veoma rijetku pojavu potpuno netaknute prirode.

Potencijalni investitor se obavezuje obezbijediti sve geodetske, geološke, hidrogeološke, geotehničke i seizmičke, klimatološke, hidrološke i druge podloge, kao i projekte građevinskih i tehnoloških radova, opreme i kadrova, u skladu sa Zakonom.

1.4. Izvorište „Ravnjak“, Opština Mojkovac

Vrelo Ravnjak izvire ispod grebena Krstac, u dolini Mojkovačke Bistrice, ispod magistralnog puta Mojkovac-Žabljak. Vrelo Ravnjak nalazi se pored Nacionalnog parka „Durmitor“ na relativno velikoj nadmorskoj visini, ispod visoke planine Sinjavine, što mu daje povoljan geografski i ekološki položaj. Vode ovog vrela otiču u rijeku Taru, u koju se ulivaju na oko 2 km nizvodno. Kote terena u slivu su iznad 1600 mm, dok je kota izvorišta oko 830 mm. Lokacija izvorišta Ravnjak nalazi se oko 18 km od Mojkovca. Neposredno uz izvorišnu zonu prolazi magistralni put Mojkovac-Žabljak, koji u infrastrukturnom pogledu predstavlja veliku pogodnost za komercijalizaciju ove vode. Naime, u Mojkovcu se put veže na željezničku prugu Beograd-Bar, a time i na mediteransku luku Bar i na međunarodno željezničko čvorište u Beogradu.

Vrelo Ravnjak (primarno mjesto isticanja vode) nalazi se u nenaseljenom kraju, neposredno ispod visokih i strmih litica jugoistočnog oboda planine Sinjavine. Što znači da je prostor oko izvorišta nenaseljen, što je velika prednost ako se uzmu strogi propisi pri uspostavljanju zaštitnih zona izvorišta. Položaj vrela Ravnjak ima povoljne preduslove za realizaciju planiranog investicionog plana.

1.5. Izvorište „Zaslapnica“-Zaslap, Opština Nikšić

Sliv vrela Zaslapnica nalazi se u jugoistočnom dijelu Dinarida, odnosno jugozapadnom dijelu Crne Gore, nekoliko kilometara od granice sa Bosnom i Hercegovinom. Slivno područje vrela Zaslapnica zahvata karstne terene padina Babljaka, Spile, Škuljevca, Grahovačkog brda u površini od oko 35 km^2 .

Vrelo Zaslapnica se nalazi na koti 780 mm u blizini sela Zaslap, tj. oko 4 km istočno od graničnog prelaza Aranđelovo (Crna Gora-Bosna i Hercegovina).

Srednje višegodišnje padavine za sliv vrela Zaslapnica iznose oko 2050 mm, a srednja godišnja temperatura oko 5°C .

U geološkoj građi terena slivnog područja vrela Zaslapnica učestvuju mezozojske karbonatne tvorevine predstavljene krečnjacima i dolomitima.

Na osnovu rezultata urađenih hemijskih i bakterioloških analiza može se zaključiti da vode izvorišta Zaslapnica pripadaju kvalitetnim malomineralizovanim vodama, hidrokarbonatne klase, kalcijumske grupe, koje ispunjavaju uslove važećih pravilnika, što se odnosi na bakteriološki i radiološki sastav.

Zaslapnica je stalno vrelo ujednačene izdašnosti u vlažnom periodu godine, a u sušnom periodu nastaje intermitentni režim isticanja.

Vode izvorišta Zasluspica su dijelom zahvaćene za potrebe vodosnabdijevanja naselja Zaslusp, dok je dio voda otvorenim betonskim kanalom usmjeren i koristi se za navadnjavanje obradivih površina.

U samom kanjonu Zasluspice u neposrednoj zoni isticanja sagrađena je kaptanja u vidu betonskog rezervoara iz kojeg se voda distribuira do potrošača.

S obzirom da se radi o izvorskoj vodi izvanrednog kvaliteta, kao i zbog potrebe trajnog očuvanja kvaliteta voda, izvor je poželjno kaptirati na primarnom mjestu isticanja.

Primarno mjesto isticanja je na kontaktu dolomita trijaske starosti i krečnjaka jurške starosti. Pri tom za potrebe fabrike, kaptirale bi se vode u količinama od $Q=4 \text{ l/s}$, ili bi se iste u navedenim količinama preuzimale iz postojeće kaptanje-rezervoara. Novom kaptazom, koja bi se sagradila uzvodno od postojeće kaptanje-rezervora, zahvatile bi se vode za potrebe fabrike i ujedno zaštito primarno mjesto isticanja od spoljašnjeg uticaja.

Veoma je važno istaći da je vodozahvat smješten u kanjonskom teško pristupačnom kanjonu Zasluspice, što omogućava kvalitetno uspostavljanje zona sanitarnе zaštite. To se posebno odnosi na neposrednu i užu zonu zaštite.

Dobro izveden vodozahvat, na primarnom mjestu isticanja izdanskih voda i uspostavljanje zona sanitarnе zaštite, garancija su za trajno očuvanje visokog kvaliteta vode ovog specifičnog izvorišta, koje se karakteriše intermitentnim režimom isticanja.

1.6. Izvorišta-3 bušena bunara, Dobrska Župa, Opština Cetinje

Inicijativa za tri bušotine, u količini od po 10 l/s , na period trajanja koncesija 30 godina, za potrebe flaširanja vode u komercijalne svrhe, pokrenuta je od strane zainteresovanog lica u pisanoj formi na adresu Uprave za vode.

Lokacija za predmetne koncesije je Dobrska Župa-Cetinje, selo Peleši, u neposrednoj blizini bivše škole, na imanju podnosača zahtjeva (list nepokretnosti 761 KO Meterizi). Lokacija sa aspekta zaštite od potencijalnih zagađivača je obezbijedena dugoročno, jer prostor planiran za fabrike vode nije naseljen i udaljen je od magistrale 500 m, od Cetinja 13 km i od Podgorice 17 km, bez mogućnosti vazdušnog zagađenja. Lokacija sa aspekta transporta kao značajne stavke u ukupnim troškovima je zadovoljavajuća i od Luke Bar udaljena je manje od 70 km.

Kapacitet podzemnih voda većim dijelom pripada Karučkom slivu, na kojem je kapacitet izvorišta 2100 l/s , a potrebne količine vode su 30 l/s , ovo iz razloga što su uslovi ino partnera izgradnja tri fabrike vode.

Prema izvršenim hidrogeološkim istraživanjima na navedenom terenu prolaze podzemne vode na dubini 250-300m, koje pripadaju Karučkom slivu. Fabrike bi se gradile u neposrednoj blizini ispod izvora. Planirana je proizvodnja ambalaže, čepova, PVC folije, paleta, sopstveni transport, benzinska pumpa, što bi zaposlilo više od 100 ljudi. Planira se za ovaj projekat formirati stručni tim ljudi iz različitih oblasti kako bi se planirani projekat završio kvalitetno i u što kraćem roku.

Takođe, investitor je u obavezi, prije izrade Koncesionog akta, izvršiti istražne radove, obzirom da se radi o količini od 30 l/s , iz razloga što se korišćenje vode iz izvorišta podzemnih voda, može dozvoliti samo ako su prethodno obavljeni istražni radovi, na osnovu kojih je dokazana mogućnost njihovog racionalnog i bezbjednog korišćenja.

Istražnim radovima smatraju se istraživanja koja obuhvataju utvrđivanje rezervi, izdašnost i kvalitet vode na određenom izvorištu i njegovu povezanost i uticaj na druga izvorišta. Zaštita izvorišta podzemnih voda vrši se na način utvrđen rješenjem o zaštiti izvorišta, kome su prethodili istražni radovi.

1.7. Izvorište „Lučičko Vrelo“, Opština Rožaje

Izvor „Lučičko Vrelo“ kao i postrojenje za punjenje nalazi se u planinskom mjestu Rožaje na 1.050 mm u sjevernom dijelu Crne Gore. Izvor je lociran 4.300 m od postrojenja za punjenje vode.

Na lokaciji, dijelu katastarske parcele broj u bloku 20/1/1 KO Grižica, dijelu kat. parcele br.179/1 KO Grahovo i dijelu kat. parcele u bloku 1/48/1 KO Grahovo II, Opština Rožaje izgrađen je sistem za vodosnabdijevanje od izvora „Lučičko vrelo“ do fabrike za flaširanje vode za piće. Sistem za vodosnabdijevanje sastoji se od cjevovoda i pratećih objekata u dužini od 6.219 metara.

Zaključkom Vlade Crne Gore zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja da u saradnji sa Upravom za vode sproveđe realizaciju zaključka "da se pokrene postupak raskida ugovora o koncesiji sa koncesionarom „Aqua plus pro vita“ d.o.o. iz Rožaja (izvorište Lučičko vrelo-Rožaje") i u skladu sa zakonskom procedurom, pokrene postupak izbora novih koncesionara".

Međutim, da bi se u potpunosti mogao realizovati navedeni zaključak, to je Uprava za vode pokrenula postupak raskida ugovora, i po inicijativi zainteresovanog lica uvrstila u ovaj jednogodišnji plan i izvorište „Lučičko Vrelo“, Opština Rožaje.

Dalji postupak dodjele koncesije, po inicijativi zainteresovanog lica, za predmetno izvorište (izrada koncesionog akta) može se sprovesti tek nakon raskida ugovora sa koncesionarom „Aqua plus pro vita“ d.o.o. iz Rožaja.

1.8. Izvorište na lokaciji Sirovac, Boan, Opština Šavnik

Izvorište se nalazi na porodičnom imanju podnosioca inicijative Vukašina Stanića, na lokaciji Sirovac, sjeverno od Boana, u opštini Šavnik, na oko 800m vazdušne udaljenosti od Tušine ka Tušinskim barama. Na predmetnom prostoru nema zagađivača, industrijskog ili životinjskog porijekla. Voda je dobrog kvaliteta, što dokazuju urađene hemijske analize. Izvor je ujednačen tokom cijele godine bez obzira na padavine, ne presušuje i protok je minimum 0,5 l/sec. Nalazi se katastarskoj parceli br.1866, list nepokretnosti 277, KO Boan, područna jedinica Šavnik, sa koordinatama X=19.2582622 Y=42.9236030 Eksplotacija ovog izvorišta i flaširanje izvorske vode ima ekonomsko opravданje, kako radi zapošljavanja, tako i sa aspekta razvoja ovog područja, jer se radi o izvozno orijentisanom proizvodu i punoj valorizaciji prirodnog resursa kroz uključivanje privatne investicije u obavljanju privredne djelatnosti od javnog interesa.

2. KORIŠĆENJE VODA ZA TEHNOLOŠKE I SLIČNE POTREBE PRAVNIH LICA U KOLIČINI VEĆOJ OD 86 m³/dan

U Zoni Visokog krša, tj. u središnjem dijelu Crne Gore, nalaze se glavni resursi podzemnih voda. Podzemne vode Zone Visokog krša značajno doprinose bilansu bogate zbijene izdani Čemovskog polja i šire Zetske ravnice, direktnim prihranjivanjem ili preko površinskih tokova Morače i Cijevne.

U kontinentalnom dijelu prirodni kvalitet voda na skoro svim izvorištima podzemnih voda pogoršan je antropogenim dejstvima, ali i zbog neadekvatne sanitарне zaštite. U istu kategoriju pripadaju zamućene vode, iako su te pojave u određenoj mjeri posledica ljudske aktivnosti.

Zaštita izvorišta podzemnih voda od zagađivanja predstavlja izuzetno složen problem, što je uzrokovano kompleksnošću geološke građe i hidrogeoloških karakteristika terena.

Za smanjenje rizika od zagađenja na prihvatljiv nivo, neophodno je formiranje sanitarnih zona zaštite i preduzimanje preventivnih mjera na prostoru sa koga se izvorište prihranjuje.

Sa stanovišta zaštite povoljna je okolnost što kod velikog broja izvorišta njihovi pripadajući slivovi obuhvataju rijetko naseljene prostore, sa relativno malom površinom obradivog zemljišta.

Korišćenje vode iz izvorišta podzemnih voda, može se dozvoliti samo ako su prethodno obavljeni istražni radovi, na osnovu kojih je dokazana mogućnost njihovog racionalnog i bezbjednog korišćenja. Istražnim radovima smatraju se istraživanja koja obuhvataju utvrđivanje rezervi, izdašnost i kvalitet vode na određenom izvorištu i njegovu povezanost i uticaj na druga izvorišta.

Za crpljenje podzemnih voda za tehnološke i pogonske potrebe pokrenuta je jedna inicijativa za postupak dodjele koncesije, jer se na izgrađeni objekat Atlas Capital Centra u Podgorici koristi podzemna voda za tehnološke potrebe centra.

Za korišćenje vode za tehnološke potrebe pokrenuta je od strane Rudnika uglja inicijativa za postupak dodjele koncesije za sistem odprašivanja sa rijeke Čehotine u skladu sa projektom izmještanja DTO sistema.

2.1. Crpljenje podzemnih voda za tehnološke i slične potrebe u količini većoj od 86 m³/dan, na lokaciji Atlas Capital Centar u Podgorici

„Atlas Centar“ d.o.o. iz Podgorice podnio je zahtjev Upravi za vode za pokretanje postupka dodjele koncesije za crpljenje podzemnih voda za tehnološke i slične potrebe u količini većoj od 86 m³/dan.

Međutim, treba napomenuti da podnositelj zahtjeva nezakonito koristi podzemne vode za izgrađeni objekat, te je nakon upozorenja od strane Uprave za vode pokrenuo predmetni postupak u cilju rješavanja ovog pitanja u skladu sa zakonskim propisima.

Za energetsko snabdijevanje objekta Atlas Capital Centar tj. za proizvodnju toplotne energije neophodne za klimatizaciju prostora centra predviđeno je energetsko postrojenje odnosno energetski blok MEB. Potrebna energija za ove potrebe je dobijanje električne energije koja pokreće rashladne uređaje. Oni premeštaju toplotnu energiju sa jednog na drugi temperaturski nivo i za to moraju imati toplotni ponor i toplotni izvor kako bi mogli da efikasno rade.

U Podgorici je izgrađen Atlas Capital Centar i za potrebe centra napravljena su tri bunara B1, B2 i B3 koji predstavljaju pogodan toplotni izvor za čilere-toplotne pumpe. Pogodnost podzemnih voda kao ponora topote i toplotnog izvora izuzetna je i praktično neprekidna.

Izradom prvog bunara potvrdila su se predviđanja da će temperatura i izdašnost bunara biti dovoljna. Nivo temperature bunarske vode je 14°C i varijacije iste tokom godine su zanemarljive.

Energetski blok objekta smješten je u prostoriji na drugu etažu objekta sa pristupom iz podzemne garaže. Projektovan je da snabdijeva objekat: rashladnom energijom, toplotnom energijom i sanitarnom toplom vodom. Predviđeno je i za distribuciju rashladne vode za hlađenje rashladnih agregata 3 tehnološke hladnjače u sastavu kuhinjskih blokova. Za potrebe hlađenja i grijanja objekta predviđeno je centralno postrojenje sa rashladnim aggregatima i toplotnim pumpama čiji se kondenzatori hlađe, odnosno isparivači griju bunarskom vodom.

Postrojenje je predviđeno sa 3 rashladna agregata. Osnovni zadatak sistema je pokrivanje velikog rashladnog kapaciteta 3,5mW u dugom ljetnjem periodu i manjeg grejnog kapaciteta 2,2 mW u zimskom periodu. Glavni vodozahvat bunarske vode predviđen je sa tri bunara na naspramnim krajevima objekta. Kako je energetski blok MEB predviđen u prostoriji br. 21 nivo 2 na jednom mjestu to se od njega do poslovnih cjelina PC3-PC1 do stambenih lamela L1-L5 vodi cijevna mreža na -2 i djelimično -3 etažu obrtnuto povratnim sistemom vođenja cijevne mreže. Ukupna dužina razvodnog i povratnog cjevovoda na svakom mjestu priključenja približno je ista.

Izdašnost bunara koji su projektovani iznosi: ljeti: 216 m³/h /3 x 60 l/s, zimi: 216 m³/h /3 x 60 l/s.

2.2. Korišćenje vode za tehnološke potrebe „Rudnika uglja“ A.D. Pljevlja za sistem odprašivanja sa rijeke Čehotine u skladu sa projektom izmještanja DTO sistema

“Rudnik uglja” A.D. Pljevlja pokrenuo je inicijativu, dana 16.02.2018. godine, da se za korišćenje vode za tehnološke potrebe pravnih lica u količini većoj od 86m³/dan uključi u Plan davanja koncesija za 2018. godinu.

Rudnik uglja je u okviru dopunskog rudarskog projekta eksploracije uglja na Površinskom kopu “Potrlica” – Pljevlja za period 2015. do 2019. godine, koji ima odobrenje Ministarstva ekonomije br. 07-533/5 od 18.09.2015. godine, pristupio pripremnim radnjama na realizaciji Glavnog projekta izmještanja DTO sistema na unutrašnje odlagalište P.K. “Potrlica” koji je sastavni dio pomenutog dopunskog projekta.

Glavni projekat izmještanja DTO (drobilica, traka, odlagač) sistema na unutrašnje odlagalište PK "Potrlica" sadrži mašinski projekat odprašivanja za potrebe izmještenog DTO sistema na unutrašnje odlagalište P.K. „Potrlica“

Navedeni tehničko mašinski projekat predviđa napajanje tehničkom vodom sistema odprašivanja sa rijeke Čehotine, sa akumulacije skretne brane „Durutovići“, koju je izgradio „Rudnik uglja“ Pljevlja za potrebe izmještanja rijeke Čehotine izvan eksplotacionog polja, plovećom pumpom sa usisnom korpom i nepovratnim ventilom na potisu proizvodača „Flyght“ tip BS2670-180, sa sledećim tehničkim karakteristikama: snaga el. motora 37 KW, protok u r.tački 120 m³/h (33,33 l/s), napora u r.tački od 39,9 mVS i mase 240 kg.

Voda bi se iz akumulacije na koti 777,85 mnv transportovala potisnim cjevovodom Ø160 mm do rezervoara za vodu, zapremine 15m³, prečnika 2m i visine 3,2m izgrađenog od PEHD koji je na koti 813,54 mnv, a odatle gravitaciono do elemenata DTO sistema na kojima se vrši obaranje praštine.

Shodno podacima HMZ Crne Gore na mjerenoj stanicu Pljevlja od početka mjerjenja 1947. godine, minimalni proticaji rijeke Čehotine zabilježeni su 1949. godine 941 l/s; 1957. godine 965 l/s; 1966. godine 959 l/s; 2000. godine 992 l/s, dok su svih ostalih godina proticaji viši od 1.000 l/s. Maksimalni dosadašnji proticaj zabilježen je 1994. godine od 145.000 l/s.

DTO sistem nalazi se u okviru eksplotacionog polja za koje je Rudnik uglja Pljevlja dobio odobrenje za eksplotaciju, rješenjem br. 09-171 od 07.08. 1960. godine i Ugovorom o koncesiji br. 01-1025/1 od 21.03.2006. godine u granicama ovičenim sa 6. tačaka čije su koordinate: 1)Y=6606732,54 X=4801711,35. 2)Y=6612532,54 X=4801711,35. 3) Y=6612532,54 X=4796811,35. 4) Y=6608232,54 X=4796811,35. 5) Y=6608232,54 X=4795611,35. 6)Y=6606732,54 X=4795611,35 a vodozahvat se iz akumulacije skretne brane „Durutovići“ takođe nalazi u eksplotacionom polju Rudnika uglja Pljevlja u tački sa koordinatama Y=6611712,26 i X=4799538,83.

Shodno navednom, u skladu sa Glavnim projektom izmještanja DTO sistema potrebna je tehnička vode za sistem odprašivanja sa rijeke Čehotine u količini od oko 120m³/h, a članom 134 Zakona o vodama predmet koncesije na javnom vodnom dobru je i korišćenje vode za tehnološke i slične potrebe pravnih lica u količini većoj od 86m³/dan.

II. POSTUPAK ZA DAVANJE KONCESIJA

Na osnovu čl. 17 Zakona o koncesijama, postupak za davanje koncesija pokreće nadležni organ izradom koncesionog akta, u skladu sa predmetnim planom.

Postupak iz čl. 17 stav 1 navedenog zakona može se pokrenuti i na inicijativu zainteresovanog lica.

Postupak, od strane zainteresovanog lica pokreće se zahtjevom. Uz zahtjev, zainteresovano lice podnosi Upravi za vode podatke i informacije potrebne za pripremu koncesinog akta, shodno odredbama čl. 19 Zakona o koncesijama.

Ako nadležni organ ocijeni da je inicijativa prihvatljiva, odrediće rok podnosiocu inicijative za deponovanje procijenjenih sredstava za izradu koncesionog akta, uključujući izradu tenderske dokumentacije, nacrta ugovora o koncesiji, troškove rada tenderske komisije i troškove sprovođenja javne rasprave.

Uprava za vode je dužna da u roku od 15 dana od dana deponovanja sredstava otpočne pripremu neophodnih akata.

III. ROKOVI ZA OBJAVLJIVANJE JAVNOG OGLASA

Postupak za davanje koncesije pokreće Uprava za vode izradom Koncesionog akta, u skladu sa godišnjim planom iz čl. 7 Zakona o koncesijama. Takođe, kao što je već navedeno, postupak se može pokrenuti i inicijativom zainteresovanog lica.

Koncessioni akt usvaja Vlada Crne Gore, s tim što prethodno, prije njegovog dostavljanja na usvajanje, Uprava za vode organizuje i sprovodi javnu raspravu u roku od 15 do 30 dana od dana upućivanja javnog poziva za javnu raspravu.

Nakon usvajanja Koncessionog akta, Uprava je dužna da objavi javni oglas za davanje koncesija u oblasti voda, u skladu sa Zakonom.

Rok na koji se daje koncesija određuje se na osnovu predmeta koncesije, vremena potrebnog za povrat investicija i ostvarivanje dobiti po osnovu koncesione djelatnosti.

Rok trajanja koncesije za oblast voda ne može biti duži od trideset (30) godina.